

Medietilsynet
Nygata 4
1607 Fredrikstad

Deres e-postadresse: innspill@medietilsynet.no
Deres referanse:

Dato: 31.05.2025
Vår referanse: Pål Lomeland

Innspill som gjelder Medietilsynets arbeid med revisjon av ordninger for offentlig mediestøtte

Norsk Lokalradioforbund (NLR) viser til Medietilsynets invitasjon, kunngjort 13. mai 2025, om å gi innspill til gjennomgangen av de gjeldende ordningene for direkte mediestøtte. Gjennomgangen skjer på oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet og skal danne grunnlag for de kommende fireårige styringssignalene for mediepolitikken i perioden 2027–2030. Den ordinære fristen for innspill er satt til 28. mai, men NLR har etter avtale fått utsatt frist til 1. juni.

Norsk Lokalradioforbund organiserer over 80 prosent av lokalradiobransjen i Norge og arbeider for å fremme lokalradioenes interesser og sikre deres bærekraft. Lokalradio har gjennom flere tiår vært en viktig aktør i medielandskapet, og utgjør i dag en vesentlig del av den norske mediemodellen – både i kraft av sin tilstedeværelse og sin funksjon.

Innledning

Med over 150 redaktørstyrte radiostasjoner landet over, er lokalradio en sentral formidler av nyheter, debatt og lokal informasjon. Tilbudet når daglig ut til mer enn 300 000 lyttere daglig, og gir innhold som ofte faller utenfor dekningen til nasjonale og kommersielle medier. Særlig i distriktene, der medietilbudet ellers er begrenset, spiller lokalradio en avgjørende rolle i å opprettholde et mangfold av stemmer og perspektiver. Både teknologisk og redaksjonelt fremstår lokalradio fortsatt som en av de mest tilgjengelige medieformene for folk flest.

Undersøkelser fra Kantar bekrefter at en betydelig andel av lokalradiolytterne ikke benytter andre lokale nyhetskilder. Dette viser at lokalradio ikke bare er et supplement, men for mange lyttere en hovedkilde til nyhetsformidling, kulturdekning og lokal identitet. Den brede dekningen og den sterke forankringen i lokalsamfunnene understreker lokalradioens betydning i oppfyllelsen av sentrale mediepolitiske mål – som ytringsfrihet, informasjonsmangfold og demokratisk deltakelse.

Samtidig er det viktig å understreke at de økonomiske rammebetingelsene lokalradiobransjen opererer under, ikke er tilstrekkelige til å ivareta den samfunnsrollen som forventes. De fleste lokalradiostasjoner

Norsk Lokalradioforbund
NO 961 128 641
MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

mottar verken betaling fra brukerne eller offentlig driftsstøtte, og er i hovedsak finansiert gjennom reklameinntekter, samt inntekter fra bingovirksomhet og gaver. Dette gjør at stadig flere aktører i bransjen får utfordringer med å opprettholde kontinuerlig redaksjonell aktivitet og å levere et forutsigbart tilbud til publikum

Lokalradioene opererer i et stadig mer krevende marked, der konkurransen om annonseinntekter skjerpes av globale digitale aktører. Denne økonomiske sårbarheten truer ikke bare produksjonen av lokal journalistikk, men også mangfoldet av aktører som utgjør en viktig del av medieøkologien i Norge. Lokaljournalistikken må styrkes på flere plattformer enn kun papir og nett, og lokalradio utgjør et viktig, men ofte oversett bidrag i dette bildet. Det er avgjørende at lokalradioen gis rammevilkår som gjør det mulig å opprettholde og videreutvikle dette tilbudet.

Vi ser derfor Medietilsynets pågående gjennomgang som en viktig mulighet til å tydeliggjøre lokalradioens særlige behov. På vegne av en samlet bransje ønsker NLR å gi kunnskapsbaserte og konstruktive innspill til utformingen av fremtidige støtteordninger. Vårt mål er at mediestøtten i større grad skal speile lokalradioenes reelle rolle og utfordringer – både gjennom mer treffsikre ordninger og en mer stabil og forutsigbar finansieringsstruktur. Dette vil legge til rette for at lokalradioene kan planlegge for fremtiden, utvikle seg i takt med samfunnsbehovene og fortsette å være en viktig og innovativ aktør i medielandskapet.

Status for lokalradioøkonomien

I januar 2025 la Medietilsynet frem en utredning om de økonomiske rammevilkårene for redaktørstyrte medier, på oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet. Rapporten gir en grundig gjennomgang av økonomisk utvikling og fremtidsutsikter for deler av mediesektoren, med særlig vekt på nyhets- og aktualitetsmedier. Etter dialog med departementet ble oppdraget avgrenset, og flere typer medieaktører – deriblant lokalradio – ble holdt utenfor analysen. På denne bakgrunn mener NLR det er nødvendig å løfte frem lokalradioenes økonomiske situasjon som et grunnlag for videre drøftelser om fremtidens mediestøtte.

Lokalradiomarkedet i Norge er sammensatt av både små og store aktører, som sammen dekker et bredt geografisk område og når ut til lyttere i nesten alle kommuner. I løpet av de siste årene har flere stasjoner valgt å slå sammen konsesjoner, og samtidig har antallet uavhengige aktører i markedet gått ned. Denne utviklingen er i stor grad drevet av den økonomiske usikkerheten mange lokalradioer står overfor, og illustrerer de betydelige økonomiske og strukturelle utfordringer bransjen møter i dagens medielandskap. De siste årene har endringer i mediebruk, teknologi og annonsemarked ført til svekket lønnsomhet og økt usikkerhet for lokalradioene. Samtidig har bransjen en sentral rolle i det norske mediemangfoldet, særlig i distriktene og blant grupper som sjelden benytter seg av betalte nyhetstjenester.

Digitaliseringen av mediemarkedet har endret hvordan lydinnhold produseres, distribueres og konsumeres. Bruken av mobile enheter og strømmetjenester som Spotify og podkastplattformer har vokst betydelig, og konkurransen om både lyttere og annonseinntekter er blitt stadig mer fragmentert og globalisert. Lokalradioene utfordres ikke bare av nye digitale tjenester, men møter også konkurranse av etablerte aktører som NRK og lokal mediehus. I lokale markeder kjemper lokalradioene om markedsandeler både med NRKs distriktssendinger, som er finansiert over statsbudsjettet, og i større og

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

større grad tilnærmer seg de kommersielle aktørene i format og profil, samt en rekke regionale- og lokale aviser, som blir tilført betydelige midler gjennom offentlige tilskuddsordninger. Parallelt med dette har overgang til digital distribusjon, særlig via DAB, medført store investeringer i teknologi og infrastruktur – investeringer mange lokalradiostasjoner sliter med å finansiere.

Den økonomiske situasjonen for lokalradioene i Norge er nå kritisk. I perioden 2022–2023 har lokalradioene samlet hatt et underskudd på over 40 millioner kroner, noe som utgjør en betydelig andel av den samlede inntekter, som ligger på rundt 230 millioner kroner årlig. Dette innebærer at nesten hver femte krone i inntekt har blitt oppveid av tap – et nivå som truer bærekraften til hele sektoren.

Ifølge Medietilsynets rapport om norsk medieøkonomi 2019–2023 opererte hele 66 av 108 lokalradiovirksomheter med driftsunderskudd i 2023. Dette til tross for at mange allerede har gjennomført omfattende kostnadskutt, inkludert reduksjon i bemanning og nedskalering av driftskostnader. At så mange fortsatt går med underskudd, selv etter innstramminger, viser at utfordringene er strukturelle og ikke bare resultat av midlertidige forhold.

Medietilsynet fremhever situasjonen på følgende måte i sin rapport:

«Det er mange lokale medium som har økonomiske utfordringer, men det er aller tøffast å drive lokalradio.»

Også i Mediemangfoldregnskapet 2024 omtales lokalradioenes økonomi som særlig utsatt. Allerede i forordet skriver direktøren for Medietilsynet:

«Årets økonomirapport tegnet et relativt dystert bilde av den driftsøkonomiske situasjonen for lokalradiobransjen, både med hensyn til omsetning, lønnsomhet og forholdet mellom de ulike inntektskildene. Dessuten står lokalradioene fremdeles i en krevende digital transformasjonsfase, der mange distribuerer parallelt på FM og DAB, og noen aktører ikke har de økonomiske og teknologiske ressursene som kreves for å klare overgangen.»

Lyttertallene har også falt betydelig. Ifølge den offisielle lokalradioundersøkelsen fra Kantar Media har antall daglige lyttere falt med 50 prosent – fra 620 000 i 2018 til 312 000 i 2024. Den daglige dekningen var ved utgangen av 2024 nede i 6,4 prosent nasjonalt. Dette representerer en halvering i løpet av seks år, og indikerer en alvorlig svekkelse av lokalradioenes rekkevidde og innflytelse.

Medietilsynet peker på at dette fallet i lyttertall også kan svekke inntektsgrunnlaget ytterligere:

«Det at nedgangen i lyttertall vil kunne redusere mulighetene til å skaffe inntekter, legges også til grunn i vurderingen av den økonomiske situasjonen.»

Summen av disse utviklingstrekkene er at lokalradioene presses fra flere hold: reduserte inntekter, økende teknologikostnader, økt konkurranse og lavere publikumsoppslutning. Samtidig forblir deres

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

samfunnsrolle intakt – som viktig leverandør av lokal journalistikk og som eneste redaksjonelle aktør i mange lokalmiljøer.

Lokalradiobransjen har gjennomgående vist vilje og evne til omstilling og modernisering, men står nå i fare for å undergraves av et økonomisk fundament som ikke lenger er bærekraftig. Uten en tydeligere og mer målrettet offentlig støtte, vil mange lokalradiostasjoner risikere å måtte redusere sin virksomhet ytterligere – eller i verste fall avvike. Det vil i så fall få konsekvenser ikke bare for de enkelte lokalsamfunnene, men for hele det norske mediemangfoldet.

Etter vårt syn er det avgjørende at offentlige tilskuddsordninger i større grad innrettes mot medieaktører som møter den tøffeste konkurransen – både mot konserntilknyttede medier med omfattende ressurser og mot globale, digitale plattformer som i økende grad dominerer mediebruken. For mange lokale mediehus er denne situasjonen særlig krevende i en tid der vi ikke lenger snakker om *digital omstilling*, men om *omstilling av det digitale* – en fase som krever mer kompetanse, teknisk forståelse og tilpasningsevne enn tidligere.

Vi anerkjenner at alle medier som bidrar til mangfold i medielandskapet har behov for forutsigbare rammevilkår. Samtidig vil vi understreke at de lokale breddemediene utgjør en helt sentral del av infrastrukturen i vårt demokrati. De er tett forankret i lokalsamfunnene, og fyller en rolle som ingen andre aktører dekker. For at disse mediene skal kunne utvikle sitt redaksjonelle tilbud og opprettholde sin samfunnsrolle, må de prioriteres i utformingen av fremtidens støtteordninger.

Våre konkrete innspill og vurderinger knyttet til oppdraget

Lokalradio mottar i dag støtte gjennom to statlige tilskuddsordninger: *Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier* og *Innovasjons- og utviklingstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier*. Begge ordningene har som overordnet mål å fremme mediemangfold og bidra til en bærekraftig mediesektor, men de er ulikt innrettet og treffer lokalradiobransjen på forskjellige måter.

Innovasjons- og utviklingstilskuddet utgjør et viktig supplement til lokalradioenes mulighet for faglig og teknologisk fornyelse. Ordningen er relevant for virksomheter som satser på redaksjonell utvikling, digital omstilling og innovativ innholdsproduksjon. Selv om de fleste lokalradioene omfattes av ordningen og i prinsippet kvalifiserer for støtte, er tilgjengelige midler begrensede og konkurransen betydelig. Dette innebærer at lokalradioene i praksis mottar en begrenset andel av midlene, til tross for økende interesse og relevante satsinger innenfor ordningens formål. NLR har nylig spilt inn sine vurderinger til den pågående gjennomgangen av ordningen gjennom et felles høringssvar med Landslaget for Lokalaviser. På denne bakgrunn anser vi det som unødvendig å fremme ytterligere anførsler om innovasjons- og utviklingstilskuddet i dette dokumentet.

Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, er i større grad tilpasset lokalradioenes særpreg og rolle i medielandskapet. Den har særlig betydning for bredden i sektoren og bidrar til tiltak som styrker både den faglige kapasiteten og den teknologiske utviklingen i lokalradioene. For mange av våre medlemmer er dette en avgjørende støtteordning som muliggjør videreutvikling av virksomheten og sikrer stabil drift i et utfordrende marked. Med dette som utgangspunkt vil vi i det følgende konsentrere vårt innspill denne

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

ordningen som det virkemiddelet som i dag har størst betydning for lokalradioenes videre utvikling og bærekraft.

Vårt videre innspill er organisert i tråd med de spørsmålene Medietilsynet har bedt om vurderinger av i sitt utredningsarbeid. Avslutningsvis fremmer vi også enkelte forslag vi mener det er avgjørende å utrede nærmere, for å sikre lokalradioens plass i et fortsatt mangfoldig og tilgjengelig medielandskap.

Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier

Tilskuddsordningen for lokale lyd- og bildemedier har lang historisk forankring og er et sentralt virkemiddel i arbeidet med å sikre mediemangfold og ytringsfrihet på lokalt nivå. NLR var blant de sentrale aktørene bak etableringen av nærkringkastingsfondet i 1989 – en ordning som hadde til formål å styrke aktører med begrenset kommersielt handlingsrom. Siden den gang har ansvaret for tilskuddsforvaltningen vært gjenstand for flere organisatoriske og innholdsmessige endringer. Dagens ordning forvaltes av Medietilsynet og har over tid gjennomgått en rekke tilpasninger, både når det gjelder innretning, mottakerkrets og tildelingsformer.

Vurdering av ordningens finansieringsstruktur og økonomiske rammer

Selv om utviklingen de senere årene kan sees som et uttrykk for ønsket om å tilpasse støtteordningen til et endret medielandskap, er det etter NLRs vurdering en bekymringsfull tendens at disse utvidelsene har skjedd uten en tilsvarende styrking av den økonomiske rammen. Nye støtteformål og flere kvalifiserte aktører har i praksis blitt finansiert gjennom intern omfordeling – noe som har ført til reduksjon i tilskudd til etablerte tiltak og svekket ordningens samlede bæreevne.

Denne ubalansen er særlig tydelig i forholdet mellom innsendte søknader og tilgjengelige midler. I 2024 ble det sendt inn 441 søknader om tilskudd med et samlet beløp på 60 millioner kroner. Til sammenligning var Medietilsynets tilgjengelige ramme til fordeling kun 23 millioner kroner. Dette fører til at mange kvalifiserte søkere enten får avslag eller tildelt støtte i så redusert omfang at tiltakene ikke lar seg gjennomføre som planlagt. Det totale omsøkte beløpet har samtlige år vært vesentlig høyere enn midlene som er tilgjengelige i ordningen.

Når stadig flere aktører omfattes av ordningen uten at midlene økes, bidrar dette til et økende press på forvaltningen og en svekket treffsikkerhet i tildelingene. Det kan i neste omgang svekke ordningens evne til å støtte opp om det lokale mediemangfoldet på en målrettet og effektiv måte. I tillegg skaper hyppige endringer i ordningens innretning – uten parallell styrking av ressursgrunnlaget – uforutsigbarhet for søkerne og begrensede muligheter for mer langsiktig planlegging.

Vurdering av om dagens tilskuddsformer fungerer etter hensikten

På generelt grunnlag er det NLRs vurdering at dagens tilskuddsformer med tilhørende kriterier, slik disse er innrettet, i all hovedsak ivaretar formålet med ordningen, og bidrar til å støtte opp under mediemangfoldet på en hensiktsmessig måte. NLR mener at de fleste av tilskuddskategoriene er treffsikre og gir god effekt for målgruppen. Det er likevel enkelte forhold som etter vårt syn kan forbedres. I det følgende gis derfor en vurdering av de tilskuddskategorier, der NLR har forslag til justeringer.

Drifts- og investeringstilskudd til digitalisering av lokalradio

Den teknologiske utviklingen har gått i et raskt tempo de siste årene, og for lokalradioene er det en

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

betydelig utfordring å følge med på de endringene som skjer. Små aktører har ofte begrensede ressurser til å holde seg oppdatert på ny teknologi og implementere den i sine daglige driftsrutiner. For mange lokalradioer har det vært en utfordring å ta i bruk de nyeste digitale løsningene, som er nødvendige for å sikre konkurransekraft og overlevelse i et medielandskap som stadig blir mer digitalt. Den raske omstillingen til DAB og nødvendigheten av å etablere løsninger for distribusjon via internett har gjort dette enda mer presserende.

På tross av utfordringene knyttet til ordningens finansieringsstruktur, har enkelte endringer de senere årene hatt positiv virkning. Innføringen av digitaliseringsstøtte til lokalradioenes overgang fra analog til digital kringkastingsteknologi utgjør et særlig relevant eksempel. Overgangen har vært både teknisk og økonomisk krevende for aktørene, og at halvparten av tilskuddsmidlene ble øremerket dette formålet, har etter NLRs vurdering hatt vesentlig betydning for gjennomføringen. Videre har tiltak som heving av støttetaket per aktør og innføringen av digital driftstøtte styrket forutsetningene for å håndtere pågående omstillingsbehov.

Digitaliseringen av lokalradio er godt i gang og har fått betydelig drahjelp gjennom offentlig støtte. Det mest sentrale elementet i denne utviklingen er overgangen til digital kringkastingsteknologi (DAB), men også distribusjon av lydinnhold via internett utgjør en økende del av bransjens digitale strategi. Parallelt med DAB-innføringen er det derfor nødvendig å utvikle fullverdige og stabile løsninger for nettbasert distribusjon. Utbyggingen av de lokale DAB-nettene har i en årrekke hatt god fremdrift, men det er nå tydelige tegn til stagnasjon. Etter NLRs vurdering skyldes dette i stor grad økonomiske rammebetingelser. Flere anleggskonsepsjonærer ser seg nødt til å begrense videre utbygging som følge av økte driftskostnader, høy prisvekst på teknisk utstyr – blant annet som følge av svak kronekurs – samt geografiske utfordringer knyttet til gjenstående sendepunkter, som ofte ligger i områder med lavt befolkningsgrunnlag og krevende topografi. Dette har ført til en merkbar nedgang i antall driftsatte sendere de senere årene, og det samme bildet gjør seg gjeldende i form av færre søknader innenfor denne tilskuddskategorien.

Som tidligere formidlet til mediemyndighetene, er det etter NLRs vurdering et gjennomgående trekk at de lokale digitale radionettene i liten grad er økonomisk bærekraftige. Dette skyldes primært en kombinasjon av høye driftskostnader – herunder utgifter til stasjonsleie, signaldistribusjon, oppgraderinger og vedlikehold – samt et begrenset antall potensielle leietakere som kan bidra til kostnadsdeling. Denne ubalansen mellom faste kostnader og lav betalingsvilje- eller evne i markedet fører til at leieprisene per aktør i praksis blir høye, og dermed vanskelig tilgjengelige for mange lokalradiotilbydere.

Under slike rammevilkår vil lokalradio i overskuelig fremtid være avhengig av offentlig støtte for å kunne operere og konkurrere på lik linje i et digitalt medielandskap. Det forutsetter støtteordninger som både er målrettede og tilpasset de faktiske utfordringene aktørene står overfor. I lys av dette fremstår det som problematisk at adgangen til å søke driftstilskudd til digitalisering er tidsavgrenset, og kun gjelder fram til utløpet av forlengelsesperioden for FM i 2026. NLR mener at en slik løsning ikke gir tilstrekkelig forutsigbarhet og dermed vanskeliggjør oppbygging av digitale satsinger og investeringer som krever utholdenhet og kontinuitet over tid.

NLR er også bekymret for den fragmenteringen av bransjen vi ser knyttet til utbygging av overflødig transmisjonskapasitet i både Lokalradioblokka og Riksblokk II, og mener dette utgjør en stor og langsiktig

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

risiko for bærekraften i digitaliseringen av bransjen. NLR mener støtten til digitalisering av lokalradio derfor må forbeholdes aktører i de 37 lokale DAB-konsesjonsområdene, slik at ikke støtteordningen direkte eller indirekte finansierer utbyggingen av et nytt riksdekkende sendernet i konkurranse med lokalradioene. NLR vil være tydelige på at aktører som sender i riksdekkende kringkastingsnett og som har en innholdskonsesjon som gjelder hele fastlands-Norge ikke kan kvalifisere for digitalt driftstilskudd fra støtteordningen.

På bakgrunn av at behovet for investeringstilskudd i økende grad er avtagende, og at de løpende kostnadene knyttet til drift nå utgjør den største utfordringen for lokalradioaktørene, mener NLR at både innretningen og de økonomiske rammene for digitaliseringsstøtte bør justeres. Det bør i større grad legges til rette for varig og forutsigbar driftstøtte, i tråd med Medietilsynets anbefalinger i evalueringen av støtteordningen i 2021. Dette gjelder både driftstilskudd til anleggskonsesjonærer for å opprettholde driften av digitale radionett, og tilskudd til innholdskonsesjonærer for å dekke kostnader knyttet til leie av senderkapasitet.

NLR vurderer det som nødvendig at den samlede rammen for digitaliseringsformål økes. Den nåværende rammen fremstår som utilstrekkelig sett opp mot behovet, og bidrar til en situasjon preget av finansielt misforhold og lav forutsigbarhet. Som vi har påpekt fører økte driftskostnader – forårsaket av generell prisvekst, svak kronekurs og høye kostnader til teknisk vedlikehold og signaldistribusjon – kombinert med et lavt antall betalende leietakere i mange områder, til at anleggene ikke er økonomisk bærekraftige uten tilskudd. I praksis må anleggskonsesjonærer dekke betydelige driftskostnader over egne budsjetter, noe som ikke er realistisk gitt bransjens økonomiske rammevilkår. NLR er kjent med at flere konsesjonshavere derfor vurderer å redusere sendernetene for å kutte kostnader, noe som direkte vil svekke digitaliseringstakten og redusere lokalradioens tilgjengelighet.

Videre understrekes det at antall innholdskonsesjonærer i DAB-nettene er økende, noe som innebærer flere potensielle innholdstilbydere med behov for støtte til å dekke sine leieforpliktelser. Dette forsterker konkurransen om begrensede midler. Etter det NLR kjenner til, mottar de fleste anleggskonsesjonærer som søker tilskudd kun delvis innvilgelse grunnet avkortning, og en betydelig andel innholdskonsesjonærer får avslag på eller avkortet sine søknader. Denne situasjonen skaper stor uforutsigbarhet, særlig fordi det i praksis er vanskelig for aktørene å vite om støtte vil bli videreført fra ett år til et annet. Dette hemmer muligheten for planmessig utvikling og fremdrift, og utgjør etter NLRs vurdering en reell barriere for en effektiv og helhetlig overgang til digital kringkasting.

Med bakgrunn i dette mener NLR at:

- Tilskuddsrammen for digitaliseringsformål bør økes med minimum fem millioner kroner, øremerket driftstøtte. En slik økning er nødvendig for å sikre tilstrekkelig forutsigbarhet for både anleggs- og innholdskonsesjonærer, muliggjøre videre drift av eksisterende digitale nett og legge til rette for en varig og stabil overgang til digital kringkasting.
- Tidsavgrensningen for driftstilskudd til digitalisering bør oppheves. En slik begrensning er ikke forenlig med behovet for forutsigbarhet og langsiktig planlegging i utbygging og drift av digital infrastruktur.

- Støtte til digitalisering bør forbeholdes aktører med virksomhet i de 37 lokale DAB-konsesjonsområdene. For å sikre at ordningen treffer sitt formål og ikke indirekte finansierer utbygging av nasjonale sendernett, bør Medietilsynet anvende sin egen definisjon av «lokalradiokonsesjonær» som grunnlag for å avgrense søkerkretsen.
- Tilsynet bør vurdere å innføre som et kriterium at søknader om digitale utbyggingsprosjekter for DAB må dokumentere at prosjektet er innmeldt og godkjent hos Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
- Tidspunktet for vedtak og utbetaling av driftstilskudd til digitalisering må framskyndes. Dagens praksis, der støtten ofte først utbetales godt ut i kalenderåret, medfører betydelig usikkerhet og gjør det krevende for aktørene å planlegge og opprettholde stabil drift.

Prosjekttilskudd til lokale programproduksjoner

Den prosjektbaserte programstøtten oppfyller i stor grad sitt formål og er en verdifull ordning for mange lokalradioaktører. Kategorien har høy oppslutning og gir særlig mindre redaksjoner mulighet til å realisere produksjoner som ellers ikke ville blitt gjennomført. Den bidrar til mangfold og variasjon i programinnholdet, og muliggjør fordypning og tematisk bredde i lokalradioens tilbud.

Den sentrale svakheten ligger imidlertid i at ordningen ikke er egnet til å støtte opp under den daglige redaksjonelle virksomheten. Den gir liten effekt for løpende journalistisk arbeid, som er avgjørende for å opprettholde lokal tilstedeværelse og bidra til det samlede mediemangfoldet. Det er etter NLRs vurdering lite realistisk å forvente at denne typen produksjon skal kunne opprettholdes på lang sikt med de finansieringskildene lokalradioene i dag har tilgang til. Behovet for en mer målrettet redaksjonell driftsstøtte omtales nærmere i et senere punkt.

Tilskudd til utviklingsprosjekter

Medietilsynet bør vurdere om tilskuddskategorien for utviklingsprosjekter kan overføres til ordningen for innovasjons- og utviklingstilskudd for nyhets- og aktualitetsmedier. Denne ordningen er nå under revisjon, og dersom foreslåtte utvidelser i målgruppen vedtas, vil alle lokalradioaktører omfattes av støtteadgangen. Det er også relativt nylig innført en lemping i kravet til egenfinansiering for mindre lokale medier, tilsvarende dagens nivå i tilskuddsordningen for lokale lyd- og bildemedier.

Det er NLRs vurdering at støtte til utviklingsprosjekter i større grad bør samles i én samlet ordning med faglig forankring, hvor søknader vurderes av et eget utvalg med relevant kompetanse på innovasjon og utvikling. Kategorien har i dag lav søknadsaktivitet, og en overføring vil kunne effektivisere ressursbruken. En slik justering forutsetter imidlertid at flyttingen ikke medfører overføring av midler ut av rammen for lokale lyd- og bildemedier. Midlene som frigjøres ved en overføring, bør i stedet omdisponeres til øvrige støtteformål innenfor samme ordning.

Vurdering av adgang til å fastsette begrensninger i antall søknader per konsesjonær

NLR har forståelse for at et høyt antall søknader kan representere en betydelig administrativ belastning for Medietilsynet og det fagutvalget som vurderer søknadene. Likevel mener vi at hensynet til effektiv

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

saksbehandling ikke kan gå på bekostning av ordningens evne til å ivareta bredden i lokalradiobransjen og sikre reell tilgang til støtte.

Ordningen utgjør for mange lokalradiovirksomheter en sentral finansieringskilde for drift, utvikling og innholdsproduksjon. En slik begrensning vil særlig ramme de minste og mest ressursvake aktørene. Forslaget vil i praksis gjøre det vanskeligere for lokalradioer med begrenset økonomi å søke støtte til flere nødvendige tiltak gjennom året, og føre til umulige prioriteringer mellom søknadskategorier og prosjekter som hver for seg er både berettigede og relevante.

Etter NLRs vurdering bør det fortsatt være adgang til å sende inn flere søknader per konsesjonær. En begrensning vil ikke bare svekke ordningens fleksibilitet, men også bidra til en skjevfordeling hvor aktører med høy søknadskompetanse og administrative ressurser har en klar fordel. Det vil kunne undergrave prinsippet om likebehandling og svekke ordningens evne til å treffe bredt i sektoren.

Særlige tiltak rettet mot studentradioene

Studentradioene skiller seg ut i dagens mediebilde. Mens mange redaksjonelle miljøer sliter med å engasjere unge i journalistisk arbeid, lykkes studentradioene med å rekruttere og bygge store, aktive redaksjoner. De går mot strømmen og viser at det fortsatt er mulig å etablere dynamiske og bærekraftige mediemiljøer basert på frivillig innsats¹. Studentradioene fungerer som en særdeles viktig rekrutteringsarena for norsk mediebransje. De gir unge praktisk erfaring med journalistikk, programutvikling og teknisk produksjon – kompetanse som ofte fører til videre arbeid i mer profesjonelle mediebedrifter. Mange av dagens journalister og programskapere har startet nettopp i studentradio, som dermed spiller en sentral rolle i utdanningen og rekrutteringen av nye medarbeidere til norske medier.

Studentradioene leverer også innhold av høy kvalitet. Det dokumenteres gjennom flere nominasjoner og priser i den nasjonale Prix Norge-konkurransen, hvor de hevder i de fleste kategorier. Dette viser at studentradio ikke bare er en læringsarena, men også en reell redaksjonell aktør.

Samtidig er økonomien en økende utfordring^{2 3}. Studentradioene har svake og lite forutsigbare inntekter, og mange sliter med å dekke nødvendige kostnader til lokaler, teknisk utstyr og rettigheter.

Konsekvensen er ofte redusert aktivitet, færre sendinger og mindre rom for opplæring og utvikling. Dette går direkte ut over rekrutteringen og kvaliteten på innholdet. I tillegg har antallet aktive studentradioer i Norge gått merkbart ned de siste årene – en utvikling som kan forverres dersom det ikke etableres mer stabile rammevilkår.

Dersom denne utviklingen fortsetter, svekkes både mediemangfoldet og rekrutteringsgrunnlaget til bransjen som helhet. NLR mener derfor at det er nødvendig med målrettede tiltak for å sikre studentradioenes videre drift og utvikling.

NLR foreslår følgende tiltak:

- Endring i forskriften § 4 (generelle prioriteringer):

¹ <https://www.lokalradio.no/nyheter/radionyheter/rekordmange-vil-lage-studentradio/>

² <https://www.lokalradio.no/nyheter/radionyheter/kutter-kraftig-i-radio-nova/>

³ <https://www.lokalradio.no/nyheter/radionyheter/kutt-i-stotten-til-radio-nova/>

Siste ledd bør endres slik at studentradioer inkluderes eksplisitt:

«For øvrig skal det tas særlig hensyn til søknader fra lokalradioer for etniske og språklige minoritetsgrupper og studentradioer.»

- Ny tilskuddskategori for studentradioer:

Medietilsynet bør etablere en egen driftsstøtte for studentradioer, etter modell av dagens ordning for lokalradioer som betjener etniske og språklige minoriteter. Det er avgjørende at denne nye kategorien finansieres med friske midler og ikke finansieres gjennom omfordeling fra andre tilskuddskategorier.

Redaksjonell mediestøtte for lokalradio

Lokalradioenes rolle i det norske medielandskapet er avgjørende for å opprettholde en velfungerende og mangfoldig lokaljournalistikk. For at lokalradioene skal kunne utvikle sine redaksjonelle produkter og opprettholde bærekraftig drift, er det nødvendige økonomiske rammevilkår som støtter deres arbeid. NLR mener det er nødvendig å tilpasse de offentlige støtteordningene til den pågående utviklingen i mediesektoren. I denne sammenhengen er det viktig at mediestøtteordningene ikke begrenses til én distribusjonsplattform, men heller fokuserer på innholdet, som er avgjørende for et velfungerende demokrati og en balansert mediedekning på lokalt nivå.

Begrunnelse for behovet av en redaksjonell mediestøtteordning for lokalradio

Produksjon av redaksjonelt innhold er en ressurskrevende aktivitet – også i lokalradio. Til forskjell fra andre lokale medieaktører har lokalradioene i dag svært begrenset tilgang til offentlig finansiering og heller ingen brukerinntekter. Den journalistiske virksomheten finansieres i stor grad gjennom kommersielle inntekter og andre usikre finansieringskilder, noe som gjør bransjen særlig sårbar for markedsendringer og økt konkurranse.

Lokalradiobransjen har de siste årene vært preget av vedvarende inntektsnedgang og økende økonomisk press. Mange aktører har allerede gjennomført omfattende kostnadsreducerende tiltak, og i denne prosessen har bemanningskutt vært et nødvendig grep flere steder. Når ressursene reduseres, er det særlig redaksjonen som rammes – noe som i praksis svekker evnen til å opprettholde bredde, aktualitet og lokal forankring i innholdet.

Konsekvensene av denne utviklingen er tydelige: kvaliteten på det redaksjonelle innholdet er flere steder dramatisk svekket som følge av økonomiske innstramminger og reduserte bemanningsressurser. Samtidig ser man at de lokalradioene som har økonomisk handlingsrom til å investere i godt lokalt innhold, oppnår både sterkere lyttertall og en mer bærekraftig drift.

Dette underbygger behovet for en bedre tilpasset og målrettet offentlig støtte til redaksjonell virksomhet i lokalradio. NLR mener at mer treffsikre tilskuddsordninger vil legge til rette for økt produksjon av viktig lokaljournalistikk over hele landet, samtidig som de vil gi lokalradioene et nødvendig økonomisk fundament for å kunne opprettholde sin rolle som uavhengige og lokale stemmer i det norske medielandskapet. Det er en klar sammenheng mellom økonomisk handlingsrom og kvaliteten på det redaksjonelle innholdet. Innføring av en dedikert redaksjonell støtteordning vil derfor ikke bare være et

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

riktig mediepolitisk grep – det vil være avgjørende for at lokalradio også i fremtiden kan fylle sin funksjon som en relevant og mangfoldsskapende aktør i det lokale mediemangfoldet.

Skjeve konkurransevilkår mellom lokale medieaktører må utjevnes

Den teknologiske utviklingen har visket ut de tradisjonelle grensene mellom medietyper. Lokale aviser publiserer i dag lyd- og videoinnhold, arrangerer debatter og direktesendte arrangementer, og opererer i praksis på samme arena som lokalradio og lokal-TV. Tilsvarende distribuerer også lokalradio redaksjonelt innhold på digitale flater som nettsider og sosiale medier, i tillegg til tradisjonell kringkasting. De fleste aktører er i dag flermediale i praksis, selv om støttestrukturen fortsatt er mediespesifikk.

Lokalradioenes fortrinn ligger i den lokale forankringen og den redaksjonelle tilstedeværelsen, som ofte dekker nisjer og geografiske områder nasjonale og internasjonale aktører ikke prioriterer. Samtidig er produksjon av slikt innhold ressurskrevende, og finansieringsgrunnlaget begrenset. Lokalradio konkurrerer i det samme markedet som NRK, med statlig fullfinansierte distriktskontorer, og lokalaviser som mottar betydelig offentlig støtte gjennom egne ordninger. Denne konkurransesituasjonen forsterkes ytterligere av at NRKs distriktsflater i økende grad får en kommersiell utforming, og at lokalavisene får støtte som også omfatter lyd- og bildebasert innhold.

Dagens støttemodell fanger ikke opp denne utviklingen. For at lokalradio skal kunne opprettholde sin posisjon og bidra til et reelt mangfold i medietilbudet, er det behov for en støtteordning som er tilpasset sektorens særlige vilkår. Mediestøtten må reflektere virkeligheten lokalradioene opererer i – en virkelighet preget av plattformuavhengig publisering, overlappende innholdstilbud og konkurranse om både publikum, annonseinntekter og redaksjonell kompetanse.

Dersom fremtidens mediestøtte skal bidra til å opprettholde et mangfold av lokale stemmer, må ulikhetene i støtteordningene mellom medietypene reduseres. Mediestøtteordningene må tilpasses utviklingen og endringene i medietilbudet for å unngå at lokalradioene forsvinner. Fremtidens mediestøtte må knyttes til innhold, ikke distribusjonsform. Det krever en tydelig plattformnøytral innretning og en dedikert støtteordning for lokalradio, som anerkjenner bransjens samfunnsrolle og reelle konkurransesituasjon.

Veien videre – behovet for et nytt og målrettet støttegrep

Medietilsynet har ved flere anledninger uttrykt bekymring for lokalradioenes økonomiske situasjon og understreket behovet for støtteordninger som i større grad ivaretar den daglige, redaksjonelle virksomheten. Det er også blitt pekt på behovet for bedre kunnskapsgrunnlag knyttet til lokalradioenes finansieringsmodeller og rolle i det samlede mediemangfoldet. Når tilsynet nå på ny skal vurdere tilskuddsstrukturen for lokalradio, skjer det mot et bakteppe der de økonomiske rammene for sektoren er ytterligere forverret sammenlignet med 2021.

Dagens mediestøtteordninger er ikke tilstrekkelig dimensjonert til å møte den reelle situasjonen lokalradioene står i. Bransjen preges av lav inntektsstabilitet, økt konkurranse og høye kostnader til produksjon og distribusjon av redaksjonelt innhold. Samtidig er lokalradioene blant de få gjenværende aktørene som har kapasitet og vilje til å levere løpende lokaljournalistikk – på steder og i formater som ikke nødvendigvis dekkes av andre medier. Skal dette tilbudet opprettholdes, må det etableres en ordning som anerkjenner lokalradioenes særpreg og funksjon. Samtidig er det viktig å understreke

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

lokalradioenes betydning som redaktørstyrte medier i kampen mot polarisering og desinformasjon. Deres tilstedeværelse bidrar til økt tillit og et mer opplyst lokalsamfunn. Lokalradioene spiller dessuten en kritisk rolle i beredskapsarbeidet både lokalt og nasjonalt, ikke minst gjennom formidling av viktig informasjon ved akutte og krisesituasjoner. Flere lokalradiostasjoner har inngått formaliserte avtaler med kommunale og fylkeskommunale myndigheter, og er nå integrert i offentlige beredskapsplaner.

NLR mener det nå er på høy tid å etablere en dedikert mediestøtteordning for redaksjonell produksjon i lokalradio. Ordningen bør ta utgangspunkt i prinsippene fra dagens produksjonstilskudd, men med søkbare kriterier som er tilpasset lokalradioens organisasjonsform, journalistiske egenart og publiseringsstruktur. NLR har utarbeidet forslag til en modell som ivaretar kravene til kontroll, etterprøvbarehet og kvalitetssikring, samtidig som den er enkel å administrere og ikke vil belaste forvaltningsapparatet unødige. Vi stiller oss positive til å bistå Medietilsynet i videre utforming av en slik ordning.

Et støttebeløp på 20 millioner kroner årlig vurderes som et moderat, men virkningsfullt grep. Det vil kunne gi et konkret og målrettet løft for redaksjonell kapasitet i lokalradio over hele landet – og samtidig bidra til å sikre at lokalradio fortsatt kan være en aktiv og relevant del av det norske medielandskapet.

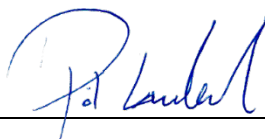
På denne bakgrunn ber Norsk Lokalradioforbund om at:

- Det opprettes en egen redaksjonell støtteordning for lokalradio, med en årlig ramme på minimum 20 millioner kroner.
- Ordningen utformes i samarbeid med bransjen og forankres i lokalradioens særlige redaksjonelle og strukturelle virkelighet.
- Støtten innrettes slik at den bidrar til å styrke daglig journalistisk produksjon, sikre geografisk bredde og legge til rette for lokalradio som en varig del av mediemangfoldet i hele landet.

For Norsk Lokalradioforbund,

Aslak Sommerfelt Skretting,
Styreleder

Pål Lomeland,
Daglig leder

Norsk Lokalradioforbund
NO 961 128 641
MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no